

tekstil

tekstil işçileri sendikası yayın organıdır yıl 5 sayı 81 1974

**YAŞASIN
BAĞIMSIZ KIBRIS**

**YAŞASIN
HALKLARIN KARDEŞLİĞİ**

TÜSTAV

sendikal özgürlük için

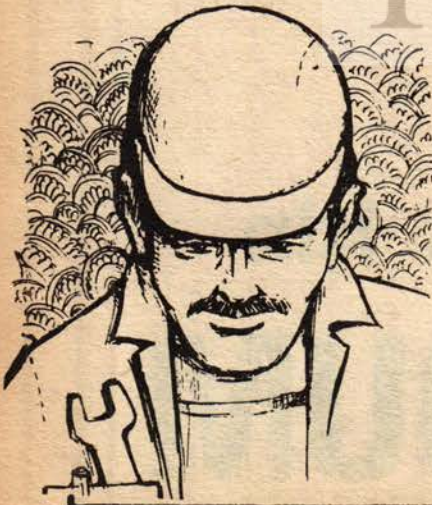
REFERANDUM

sarı sendikaların ihamet çemberini Parçalamak için referandum

CHP - MSP hükümetinin programında referandum'un yer alması bütün yurtseverleri, işçi sınıfı çizgisinde yürüyenleri sevindirmiştir, ne var ki aynı hükümetin bir türlü bunu gerçekleştirememiş olması da bir o kadar üzücü olmuştur.

Referandum üzerine çok yazıldı, çok söylendi. Biz burada bunları tekrarlamaktansa bir uyarı yapmayı yeterli görüyoruz. Hükümetin kuruluşundan bu yana referandum'un gerçekleşmesi korkuları içinde titreyen tüm sarı şebekeler, Meclislerin tatile girmesinden, Kıbrıs olayları, Af Kanunu sorunu gibi önemli sorunlar yüzünden referandum'un bir süre daha gerçekleşmeyeceğini düşünerek cüretlerini iyice artırmışlar ve gider ayak ne vurursak kâr hesabı ile karanlık planlar hazırlamışlardır. Açıklayalım : Önümüzdeki aylarda -özellikle sonbaharda- Türkiye'de bir çok işkolunda büyük toplu sözleşmeler dönemi başlayacaktır. Uzağa gitmeğe hacet yok, bizim işkolumuzda da işverenler sendikası ile imzalayacağımız büyük toplu sözleşme görüşmeleri Ekim 1974'de başlayacaktır. Teksif işte, referandum'un çıkışından önceki son toplu sözleşmelerde, yetki meselesi ile ilgili binbir hileyi pervasızca düzenleyip, tekstil işçilerini bir kere daha işverenlere peşkeş çekmenin ve vurabileceği vurgunun hesabı içindedir.

Bu yüzden ve daha şimdiden hükümeti referandum konusunda uyarmak isteriz. Meclisler toplanır toplanmaz ele alınacak ilk konu referandum olmalıdır. Aksi takdirde iki yıl için daha işçilerin alinteri, patronlara peşkeş çekilecektir ve bunun sorumluluğunda hükümetin de payı olacaktır...

DEVRİMCİ SENDİKAMIZ SARI TEKSİF'İN EMEK TÛCCARLIĞINA SON VERECEKTİR

Adana'da toplu sözleşme döneminin yaklaşması nedeniyle yetki kavgası giderek kızışıyor. Sarı sendika Teksif yetki için her türlü oyunu utanmazcasına deniyor. Sahte belgeler düzenliyor. Çalışma müdürlüklerinde sahtekârlıklarına göz yumacak kadrolar satınalınıyor. Tebliğ alamamak için şubelerini kapatıyor. Devrimci işçileri göz dağı vererek korkutmak istiyor. Ama

bir şeyi hesaplıyamıyor, bilemiyor. Ya da bilmek işine gelmiyor. Hiçbir yol onu yokolmaktan kurtaramıyacaktır. Sendika olarak yaşamının tek yolu, işçi sınıfının çıkarlarını onun biliminin ışığı altında savunmaktır. İşçileri patronlara peşkeş çeken bir sendika ne kadar çırpırsa çırpınsın gömülmekte olduğu bataklıktan kurtulamaz. Kirli oyunlar ona daha kötü bir

son hazırlarken olsa olsa bu batışı kısa bir zaman için geciktirebilir ancak.

Şimdi bu söylediklerimizi somutlayalım: Sarı sendika Teksif Adana'da neler yapıyor Adana Sümerbank fabrikasında, bilinçli işçilerin devrimci sendikası Tekstil koca bir güç, sarsılmaz bir bütün olarak işçilerin hakları için mücadele veriyor. Bu yiğit mücadele sarı sendika Teksif'i korkutuyor. Diğer iş yerlerindeki işçi kardeşlerimiz sendikamızın mücadelesini beyeniyor, günden güne sarı sendikalardan koparak Tekstil'de toplanıyor. Yani Teksif tükeniyor, tabii bu işçi haklarını patronlara satarak midelerini şişiren Teksif yöneticilerini ürkütüyor. Onlar yine eskisi gibi sahtekârlıklarla yetkileri ellerinde tutabileceklerini sandıklarından oyunlarını yeniliyorlar. Ama gel gör ki işler değişmiş artık, sahtekârlıklar sökmüyor.

Sümerbank Fabrikasında yetki büyük haksızlıklarla Bölge Çalışma Müdürlüğüne Teksif'e verildi. Sanıldı ki işçiler eskisi gibi boyunlarını büküp kaderlerine razı gelecekler. Ama ne oldu? Tekstil Sendikası'nın devrimci işçileri derhal işi bıraktı.

Sümerbank İşçileri Teksif'e yetki veren bölge çalışma Müdürlüğü tarafından referandum yapılarak düzeltileceğini söyleyen yarığılara Adana Adliyesi önünde sergi gösterilerinde bulunurken görüyorsunuz.

lar. İş Mahkemesinin önünde toplanarak yetki hakkının Tekstil'e verilmesi için var güçleriyle haykırdılar. Sendikamız yöneticileri bütün yasal haklarını kullanarak olaya karşı direnişe geçtiler. Gerekli tüm itirazlar tamamlandı. İş mahkemesi işçilerin ve sendikamızın bu haklı direnişi karşısında Sümerbank fabrikasında referandum yapacağını açıklamak zorunda kaldı. Şaşkına dönen teksif sağdan soldan adam toplayarak bu direnişi kırmak istedi. Ama Tekstil işçilerinin sarsılmaz kararlılığı karşısında bir kere daha bozguna uğradı.

Burada üzerinde durmamız gereken önemli bir husus vardır. Bugün ülkemizde referandum yasal olarak yürürlükte değildir. Bu yüzden de yetki konusunda bir yığın dolaplar çevrilmiştir. Ancak güçlü direnişler karşısında bu dolaplar bir ölçüde engellenebilmektedir.

İşçilerin sendikal mücadelelerini güvenlik içinde ve özgür

Sendikamız Genel Başkanı Rıza Güven Sümerbank'dan gelişen olaylar üzerine doğrudan Adana'ya gitmiştir. Resimde Genel Başkanımızla birlikte Sümerbank işçilerini referandum isteği için Adliyeye giderlerken görüyorsunuz.

ce yürütebilmeleri için demokrasinin sınırlarını genişletmek lazımdır. Bunu sağlamak için işçilerin siyasi ağırlıklarını koymaları gerekmektedir. Nedir siyasi ağırlık? İşte Sümerbank işçilerinin ve sendikamızın yiğit di-

renişi Referandum yasasının bir zorunluk olduğunu belgeleyerek bu yasanın gerçekleşmesi gerektiğini ispatlamıştır. Bu özünde siyasi baskı demektir. İşçilerin politika ile ilgilenmeleri bu dur.

İZMİR
ŞUBEMİZİN
REFERANDUM
ÇAĞIRISI
SARI
TEKSİF'İN
İPİNİ
PAZARA
ÇIKARDI

İzmir'de kurulu Sümerbank Basma Sanayii İşyeri ile Tariş İplik Fabrikası'nda sendikamız Tekstil çetin bir mücadelenin içinde bulunmaktadır. İşverenler ve İzmir Bölge Çalışma Müdürlüğü Teksif ile el ele vermiş durumdadır.

Bu konuda Tariş İplik Fabrikası canlı bir örnektir. Daha yeni montajına başlanan bu işyerine, işverenin daveti üzerine Teksif girmiş ve işçilerin kendi el yazılarıyla künyelerini ve imzalarını işveren vekilinin baskısı ile alarak 105 işçiden 103'ünü üye göstermiştir. Bölge Çalışma Müdürü ise Sendikamıza ait üye giriş fişlerini hatalı saymak suretiyle birinci sayımda

38, 2. sayımda ise 65 üyemiz olduğunu her iki kararında belirtmekten çekinmemiştir. Ancak Bölge Çalışma Müdürlüğü daha sonra, işyeri üretime geçmediği için Teksif'e verdiği yetkiyi iptal etmiştir.

Sümerbank işyerine gelince; mesele biraz daha farklıdır. Devletin malı olan ve işçilerin de verdiği vergilerle kurulan bu fabrikada Teksif tam anlamıyla bir işveren vekili gibi davranmaktadır. Teksif'in temsilcileri iş saatleri içinde üye kaydetmekte ve işçileri zorla notere göndermektedirler. Toplu iş çağırısı sebebiyle bu tür kanunsuz davranışlar büsbütün artmış bulunmaktadır. Tekstil İzmir Şu-

besi, Teksif'in kördöğüşü haline soktuğu bu mücadeleye olumlu bir çözüm yolu getirmek amacıyla dağıttığı bildirilerle, basın toplantılarıyla Teksif'e referandum teklif etmiştir. Teksif'ten bir ses gelmeyince bir

kez de Demokrat İzmir Gazetesi aracılığı ile Teksif yöneticilerine Sümerbank işyeri için referandum çağrısında bulunarak şartlarını bildirmiştir.

Teksif yöneticileri İzmir'de işçiye değil, işverenlere güven-

mekte olup, tam anlamıyla işveren sendikası haline gelmiştir. İzmir işçileri Teksif'in sarı çemberini ergeç kırarak ve işçi sınıfının gerçek sendikası Teksif'te bütünleşecektir.

EYÜP BEYOĞLU MAHMUTPAŞA YEDİKULE BAKIRKÖY ÇERKESKÖY ŞUBE KONGRELERİ YAPILDI

21 Nisan günü gerçekleşen Eyüp şube kongresi sonunda: Osman Tatlısu başkanlığa, Mehmet Karabulut başkanvekilliğine ve Ali Altunay arkadaşımız sekreterlik görevine getirilmişlerdir.

28 Nisan günü gerçekleşen Beyoğlu şube kongresi sonunda: Arkadaşlarımız, Celal Güney şb. başkanlığına, Hasan Uzun şube başkan vekilliğine ve Fuat Çınar sekreterliğe seçilmişlerdir.

5 Mayıs'ta Mahmutpaşa şube kongresi yapılmıştır. Bu kongre sonunda da Şakir Gürcü şube başkanlığına getirilmiş

ancak daha sonra istifa eden Gürcü arkadaşımızın yerine Hamdi Gülen arkadaşımız şube başkanı olmuştur. Aynı kongrede Hamdi Bahçıvan arkadaşımız başkan vekilliğine ve Mustafa Ay arkadaşımız şube sekreterliğine seçilmiştir.

Yedikule şube kongremiz 12 Mayıs günü tamamlanmış ve şube başkanlığına Fuat Pınarbaşı, başkan vekilliğine Halit Aydın, sekreterliğe ise Naci Temel arkadaşlarımız getirilmişlerdir.

Bakırköy kongremiz 26 Mayıs günü yapılmıştır. Oylama sonunda Mülâyim Güdücü şu-

be başkanı, Nevzat Deliorman şube başkan vekili ve Hasan Sevdican şube sekreteri olmuşlardır.

Bu sayımızda yer verdiğimiz son kongremiz 30 Haziran günü Çerkezköy'de tamamlanmıştır. Çerkezköy şubemiz yöneticileri ise şöyle: Ridvan Budak arkadaşımız şube başkanı, Metin Karaca arkadaşımız şube başkan vekili ve Mehmet Eskin arkadaşımız şube sekreteri.

Seçilen yöneticilerimize çalışmalarını ile işçi sınıfı kavgasına güç katmaları dileğinde bulunuyoruz.

referandum çağırısı

Teksif Yöneticilerine;

Sümerbank işçilerine 2 Temmuz 1974 günü dağıtılan bildiri de Teksif aynen: «Kanunun varlığından dahi haberi olmayan biçareler referandum teklif ediyorlar. Biz buna her zaman varız, lakin kanuni hiç bir değeri olmayan bir şeye evet demek kanunu bilmemekten başka neye yarar ki?» demektedir. Teksif yöneticilerinin REFERANDUM'a karşı çıkmayısları Tekstil Sendikasını çok mutlu kılmıştır. Teksif yöneticilerinin kafalarına takılan hususları açıklamak amacıyla diyoruz ki:

1. Referandum kanunen yasak bir şey değildir. Üstelik bu güne kadar çalışma hayatımızda eksikliği çıktığı ve ısrarla istendiği içindir ki halen iktidarda bulunan CHP — MSP Koalisyon. Hükümetinin programında da yer almıştır. Türkiye'de bu güne kadar Mensucat Santral, Derby, Bozkurt Mensucat ve son olarak da İpraş'da ve bunun haricinde çeşitli işyerlerinde bizzat mahkeme kanalıyla REFERANDUM yapılmıştır.

2. Teksif Yöneticileri eğer teminat arıyorlarsa, arzu ettikleri takdirde elimizde mevcut olan tüm üye

girişlerini, defterleri hakem olarak gösterecekleri kişiye teslim edelim. Ve hakem olarak gösterecekleri kişiye: «referandum sonucunda kaybettiğimiz takdirde Sümerbank işyerinden çekileceğimizi, Bölge Çalışma Müdürlüğüne yaptığımız itirazımızı ve toplu sözleşme çağrımızı geriye aldığımızı dair yazıyı da peşinen verelim. Evraklarımızı mühürletelim. Sağlam bir kasaya koyalım. Bütün masraflarda Tekstil Sendikasına ait olmak üzere koyalım Sümerbank'ın önüne REFERANDUM SANDIĞINI, Sümerbank işçisi tıpkı milletvekili seçiminde olduğu gibi istediği sendikayı serbestçe seçsin. REFERANDUMU kaybettiği takdirde Tekstil Sendikası bir dönem hiç bir şekilde Sümerbank işyerinde hiçbir sendikal faaliyette bulunmayacağına dair İzmir Halkına söz vermektedir.

3. Mesele sendikal mücadeleyi sadece kördöğüşü haline getiren eskimiş yasalara sarılmak değil, işçinin serbest iradesiyle işlemesine imkân verebilecek ve kaçınılmaz bir ihtiyaç haline gelen REFERANDUM HAKKININ da meclislerden bir an önce geçmesinde sendikalar olarak demokratik baskı unsuru görevini yapmaktır.

Hodri Meydan

TOPLU İŞÇİ ÇIKARAN İŞYERLERİNİN KAMULAŞTIRILMASINI ÖNERİYORUZ

Ecevit hükümetinin krediler ve kıdem tazminatlarına ilişkin görüşleri sermaye çevrelerini oldukça ürkütmüşe benzemektedir. Bilindiği gibi bütün büyük sermayedarlar yıllardan beri kredilere sanki yalnız kendi kullanımları için açılmış fonlar olarak bakmaya alışmışlardır.

Ecevit hükümetinin kredileri büyük tekel guruplarına kısıp, tekel dışı daha küçük sermaye guruplarına kredi olanakları yaratması elbette tekel guruplarının işine gelmeyecekti. Nitekim tekelci sermaye kesimi hükümetin bu kararı karşısında derhal tavır aldı. Büyük sermayenin siyasi partileri bir ölçüde ağırlık ve etkinliklerini yitirdikleri siyasal iktidarı yeniden ele geçirmek için bütünleşme yolları ararken sermayedarlarda hükümeti bir başka yolla yıpratmayı tasarlıyorlardı: Kredilerin kısılmasını bahane ederek toplu işçi çıkarmaları gerçekleştirmek. Sebep açıktır artık. Krediler kısıldığı için iflâs eşiğindediriz, bu yüzden de işçi çıkartıyoruz. Oysa bu kocaman yalanın ardında yatan gerçek de açıktır: Toplu işçi çıkarmalarla suni işsizlik yaratıp hükümeti yıpratmak. İşte son aylarda sermaye kesiminin siyasal partilerinde dönen dolapların, sağ cephe kurma çabalarının, son günlerde Kıbrıs konusunda takınılan şovenist tavrın en önemli nedenlerinden biri hükümeti yıpratma amacına yöneliktir.

Toplu işçi çıkarmalar, piyasanın durgunluğundan dem vurmalar, hükümet politikasının ekonomik krize yol açtığını savunmalar da yine aynı amaç içinde tezgâhlanan oyunlardır.

Sendikamız bu güne kadar devlet kasasından milyonlar vuran büyük sermayenin bu kirli oyunlarına karşı: İflâsı neden göstererek toplu işçi çıkaran işyerlerinin kamulaştırılması için hükümete öneride bulunulmasını ve bu konuda yaygın bir kampanya açılmasını kararlaştırmıştır.

Gelecek sayımızda bu konuyu enine boyuna inceleyecek ve sendikamızın çalışmalarını izleyeceğiz.

SON OLAYLARDA POLİTİKA

Çağın gerisinde kalmış yöneticilerin yasama organlarında çoğunluk sağladıkları sürece toplumun çağdaş uygarlık ve özgürlük düzeyine erişemeyeceği bir kez daha anlaşıldı. Genel af yasasının son oylamasında oynanan oyunlar dolayısıyla. Hükümet ortaklarının uzun tartışmalar ve pazarlıklar sonunda anlaşarak yasama organlarına getirdikleri genel af yasası karşı partilerin engellemeleri yüzünden güçlükle geçirildi; Cumhuriyet Sentos'unca çoğunlukta bulunan sağcı partiler tarafından yasanın kuşa döndürüleceği bilinen ve doğal karşılanması gereken bir gerçekti kuşkusuz.

Buraya kadarki tamam. Yeniden Millet Meclisi'ne gelen tasarrufların Hükümet ortağı partilerin tümü tarafından onaylanmaması ve ilk biçimi ile çıkarılması yolunda gösterilen çabalar da yerinde 226'yı da aşan direnme kararından sonra karma komisyona giden ve oradan döndükten sonra Millet Meclisi'nde yapılan oylamadan Hükümet ortaklarından biri olan MSP'nin bir kısım milletvekilinin kararlarından dönmelerine ne denir?

Bu dönükleğin ardında yatan oyunlar nelerdir?

Kamuoyunda türlü yorumlara neden olan bu dönükleğin nedenleri üzerine çok söz edildi, çok yazılar yazıldı. Genel af kapsamı dışında bırakılanlar ve af dışı kalsınlar diye milyonlar harcayanlar kimlerdir? Üzerinde durulması gereken asıl sorun budur.

Yürürlükte bulunan ve Hükümet ortaklığınca değiştirilmesi konusunda anlaşmaya varılan 141 ve 142. maddelere aykırı davrandıkları için tutuklu bulunanlar af dışı tutulanlar. Bunlar ya düşündüklerini söylemişler, ya yazmışlar ya da uygar Batı toplumlarında serbestçe satılan bir kitabı Türkçeye çevirmişler, ya da basmışlardır.

**GAZİANTEP TEKSTİL SANAYİNDE TEKSİF
BOZGUNA UĞRADI.**

**BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRLÜĞÜNÜN
SAHTE BELGELERE DAYANARAK SARI
TEKSİF'E VERDİĞİ YETKİ SENDİKAMIZIN
İTİRAZI ÜZERİNE İPTAL EDİLDİ.**

**YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ
SENDİKAMIZIN İTİRAZINI
YERİNDE GÖREREK BÖLGE ÇALIŞMA
MÜDÜRLÜĞÜNÜN VE İŞ MAHKEMESİNİN
SARI TEKSİF'E YETKİ VEREN
KARARINI BOZDU.**

ONURLU BİR

İZLEYEN CHP'Yİ DESTEKLİYORUZ

Af kapsamına girenlere ve şu anda elini kolunu sallarak dolaşmakta olanlara gelince, henüz beşikteki çocukların babasını ya da anasını öldürüp binlerce öksüz ve yetim bırakanlardır bunlar.

Afyon esrar, eroin ve çeşitli zehirlerle insanları zehirleyenlerdir bunlar. Hırsızlar, karaborsacılar ve kalpazanlardır bunlar. Hepsine geçmiş olsun. Dileriz ki akıllanmış olurlarda, yeniden o suçları işleyerek dönmesinler iktidarkı yerlere.

Toplum zararına saydığımız ve saymadığımız türlü suçlar: işleyenleri özgürlüğe kavuşturan bir yasa çıkarılırken, düşündüklerini söylemek, yazmak ya da bir kitabı yazmaya ya da Fransızcadan Türkçeye çevirmekten başkaca olmayanların kapsam dışı bırakılmaları salt haksızlık, salt Anayasa'nın eşitlik prensiplerine ters düşmek değildir. Bunun anlamı çok büyüktür ve üzerinde çok söz etmeye değer.

Fikir özgürlüğüne karşı olanlar uygarlıktan korkanlardır. Fikir özgürlüğüne karşı çıkanlar vurgun düzenini sürüp gitmesinde kişisel çıkarları olanlardır. Fikir özgürlüğüne karşı olanlar toplumun, bozuk düzenin nedenlerini öğrenmesini istemiyenlerdir. Bu oyunları tezgâhlayanlar 1961 Anayasası'nın sosyal devlet ilkelerinin gerçekleşmesinde kişisel zarar göreceklarının bilinci içinde bulunmaktadırlar.

Fikir suçları işteâitliklerinden ötürü tutuklu bulunanların özgürlüklerine kavuşmalarından öte hesaplar vardır bu engelleme oyununun içinde. 14 Ekim seçimlerinde düzen değişikliği yapacağını söyleyen CHP'nin başkanı Hükümetin Başkanı olmuştur. Onun Başkanlığında kurulan hükümet programında insan onuruna yaraşır asgari ücretin aplanması, kıdem tazminatının 15 günden 30 güne çık-

ılması, az kazananadan az, çok kazananadan çok vergi alınması, aracı ve tefeciliğe son verilmesi, özgür sendikacılığın tüm kuralları ile gerçekleşmesi, işçilerin özgürce sendika seçmelerine ilişkin yasa değişiklikleri ve daha birçok uygarca girişimler af yasaasının ardındaki sırada.

Bir avuç fikir suçlusunun özgürlüğe kavuşturulmasından çok, programın gelecek uygulamalarıdır, asıl korkulanlar. CHP'nin iktidar olmasını önlemeye, hükümeti kurduktan sonra zorunlu olarak yapılan zamları sömürerek gözden düşürmeye çalışanların, gereği yokken pahalılık yaratmaların, var olan gıda maddelerini gizleyerek yokluk yaratmağa çalışanların, tüm çabaları bu korkularındandır. Fakat bilmelidirler ki 1961 Anayasasının oluşturduğu yasama organlarını denetleyen bir yargı organı vardır. Anayasaya aykırı düşenlere, suçlu ayağa kalk diyebilecek güçte ve tüm dünyanın hayranlık duyduğu yargıçlar vardır. Türkiye'de, Anayasasının eşitlik ilkesine ters düşen yasaları geçersiz kılarak oynanan oyunları bozacak bilinçli yargıçlar da vardır.

Asırlar boyu devlet yönetimine ağırlık koyanlar, yaptıkları serretin tümüyle ellerinden alınacağı bir düzenin gelmesini istemiyorlarsa sosyal devlet düzenine razı olmadırlar.

Onların özendikleri faşist yönetim biçimi hiç bir ülkede uzun ömürlü olmamıştır. Hitler Almanyası, Musolini İtalyası bu gerçeğin en taze örnekleridir.

Sayın Ecevit'e gelince af yasaasının böylesine bir oyunla getirilmesi dolayısıyla çekilmeyi düşünmesi bile yanlış olur. Hükümet programında yazılı halka dönük girişimlerden bir kaçını daha denemeden çekilmeyi düşünmemelidir. Bu noktada çekilmek CHP ve MSP programına umut bağlamış geniş halk yığınları için de, CHP için de yıkım olur.

— rıza güven —

EDİRNE ŞUBEMİZ'DE KİTAPLIK KURULDU

Sendikamızın Edirne Şubesi'nde işçi arkadaşların yararlanmaları için bir kitaplık kurulmuştur. İşçi sınıfının kurtuluş mücadelesinin ancak onun biliminin ışığı altında yürümeyle sağlanacağı inkâr gelinmez bir gerçektir. Bu bakımdan işçi sınıfı düşüncesini sağlıklı bir biçimde kavramak, onun bize gösterdiği yoldan sapmamak, yanlışlıklara, sapkın düşüncelere kapılmamak, sermayedar sınıfın oyunlarına gelmemek için kendi bilimimizi çok iyi öğrenmeliyiz. Bu açıdan kitap büyük önem taşımaktadır. Edirne Şubemizin bu örnek davranışını kutluyor, kitaplığımızın işçi arkadaşlarımıza yararlı olmasını diliyoruz.

BASIN BÜROMUZUN AÇIKLAMASI

Birçok işçi arkadaşlarımız dergimize sorunlarıyla ilgili mektuplar göndermekte ve bunların yayınlanmasını istemektedirler. Biz basın bürosu olarak bunları belli bir sıraya koymakta ve imkân buldukça da yayınlamaktayız. Ancak birçok mektup yayınlanma olanağı bulamamaktadır. Bu bakımdan işçi arkadaşlarımızın bizi anlayışla karşılamalarını istiyoruz. İleriki sayılarımızda bir okuyucu sayfası düzenleyerek bize gelen yazıları burada yayınlamaya çalışacağız.

KIBRIS'IN KADERİNİ KIBRIS

Kıbrıs'ta Makarios yönetimini devirme ve yerine Atina'ya bağımlı, «ikili Enosis» yolu ile Ada'nın «taksim» ini gerçekleştiren, Kıbrıs'ı NATO'laştıracak bir darbenin belirtileri kuşkusuz epey öncelere uzanmaktadır. Hatta Kıbrıs'taki faşist darbenin taa 1963 yılında patlak veren olayların hemen sonrasında planlandığını bile söylemek mümkün dür ve üstelik bu doğru bir değerlendirme olacaktır.

Ancak, Makarios yönetimini düşürmeye yönelik çabaların «su üstüne» çıkması 1971 yazı sonlarına rastlamaktadır. Bilindiği gibi o dönemde Türkiye «olağanüstü» dönem diye adlandırılan faşist baskılar dönemini yaşıyordu ve ülkenin Başbakanlık koltuğunu, Londra ve Zürih anlaşmalarının altında imzası bulunan ve bu anlaşmaların düzenleyicilerinden biri olarak «majestelerinin hükümetinin» bir nişanı ile taltif edilen Nihat Erim işgal etmekteydi.

Erim ve Papadopoulos arasında federatif bir Ege Devleti ütopyasının görüşmeleri yapılırken, bu «ütopya» nın kendi yorumlarına göre tek pürüzü sa yılan Makarios yönetiminin de alaşağı edilebilmesi için, eski defterler yoklanmış ve taa Karamanlis zamanından beri Kıbrıs üstüne yapılan bütün faşist eğilimli planların baş uygulayıcısı Grivas yeniden ve gizlice (!) adaya gönderilmiştir.

Erim - Papadopoulos görüşmeleri fare doğuran dağ örneği sonuçsuz ve sürüncemede kalıp giderken, Grivas adada

bütün demokratik güçleri haklı endişelere sevkeden terör hareketlerini başlatmıştı. Dağınık EOKA militanları yeniden örgütlenmiş, Klerides gibi sağ eğilimli ve etkili siyasi liderlerin üstü örtük de olsa desteği sağlanmış ve AKEL - ADEC gibi sosyalist örgütlerden, en ılımlı liberal demokratlara kadar bütün anti - faşist güçlere karşı yoğun bir sindirme, yıldırma ve hatta yoketme girişimleri başlatılmıştır.

Makarios bir anlamda elikolu bağılı bırakılmış, muhtemel bir Yunan müdahalesi yüzünden Grivas ve EOKA saldırılarına açık tavır alamamış, buna karşılık yalnız Kıbrıs'daki demokrasiye değil, aynı zamanda Kıbrıs'ın bağımsız devlet olarak varlığına kasteden bu terörü önlemediği takdirde, Adanın taksimine kadar gidecek bir emperyalist güdümlü komplo nun tezgâhlandığını açık seçik ve dosdoğru teşhis etmiştir.

Makarios'un Cumhurbaşkanlığına yeniden seçilmemesi için EOKA - B örgütünün giriştiği bütün engellemeler sonuçsuz kalmış ve seçimlere «Üniter devlet ve Kıbrıs'ın toprak bütünlüğünün, bağımsızlığının korunması» sloganı ile giren Makarios, yeniden Cumhurbaşkanı seçilmiştir. Aynı yıl Papadopoulos bir başka faşist general tarafından devrilmiş ve Yunan Cuntası, Kıbrıs üstüne daha da «cüretkâr» uygulamalara hazırlanmıştır. Makarios'un EOKA - B militanlarını tasfiyeye, Grivas'ı etkisizleştirmeye yönelik

çalışmaları hız kazanmış ve Kıbrıs'ta sık sık darbe hazırlıkları ortaya çıkarılmıştır. Özellikle Süveys'in temizlenmesine denetçilik etmek bahanesiyle Adaya çıkarılan 1500 kişilik bir ABD birliği, Kıbrıs'ın bağımsızlığına yönelik emperyalist saldırıların gittikçe yoğunlaştığının somut bir belirtisi olmuş, bu arada sonuçsuz darbe girişimlerinin hemen hepsinin ardında dukları ortaya çıkan ve Kıbrıs Ulusal Muhafız Örgütünü eğitmekle görevli 650 Yunan subayının adadan çıkarılması Makarios için bir zorunluluk haline gelmiştir.

Nitekim 2 Temmuz günü Makarios, Yugoslav Tanjug Ajansına verdiği bir demecde: «Adadaki bütün askeri birliklerin, kendi iradesinin dışında adada olduklarını» söylemiş ve «Bu birliklerin adayı en kısa zamanda terketmeleri için çaba harcadığını» belirtmiştir.

Makarios aynı demecinde «Adanın bağımsız ve hiçbir blokla bağılı olmayan bir devlet olarak varlığının devamının bir zorunluk olduğunu ve «Kıbrıs'ın, arap ülkelerine karşı bir atlama tahtası haline getirilmesinin Ortadoğu dengesini çok tehlikeli bir şekilde bozacağını» söylemiştir. Makarios aynı demecinde 650 Yunan subayının mutlaka sınırdışı edilmesi gerektiğinden ilk defa resmen söz etmiş ve Kıbrıs Rum Bakanlar Kurulu'nun bu konuda bir karara varmak üzere toplanacağını açıklamıştır.

Bu demec Gizikis yönetimindeki Yunan Cuntası ile Makari-

HALKI TAYİN ETMELİDİR

os arasındaki son bağları da koparıp atmıştır.

4 Temmuz günü Makarios, 650 Yunan subayının sınırdışı edilmesi ve gerekirse Yunanistan ile bütün bağların kesilmesi konusundaki kararını tekrarlamış ve kararını uygulamak için Kıbrıs Türkleri ile yapılacağına inandığı bir uzlaşmaya güvendiğini söylemiştir. Gerçekten de Denkaş kanadının engellemelerine rağmen, özellikle Ecevit Hükümetinden sonra yürütülen görüşmeler böyle bir çözümü olanak dahiline sokmuştu.

Daha sonraki günler Makarios'un, Gizikis Cuntasına karşı tavrı daha da netleşti. Atina sokakları «Hain Makarios», «Enosis», «Makarios yıkılmalıdır» gibi sloganlarla doluydu. Duvara yazı yazanların çok ağır cezalara uğrotulduğu Yunanistan'da bu duvar yazılarının Cunta tarafından yazıldığı ya da yazdırıldığı belliydi. Aynı günler güvenilir haber kaynakları Kıbrıs'ın süratle bir iç savaşa doğru gittiğini bildiriyorlardı. Nitekim Eskî Yunan Başbakanlarından Kanellopoulos 8 Temmuz günü Yunan Cuntasını, Kıbrıs'ta olup bitenle halktan gizlemekle suçluyor ve Cunta'yı, Kıbrıs'ta bir iç savaşı körüklemekle itham ediyordu.

Makarios ile Yunan Cuntası ve Cuntaya bağlı güçler arasındaki ilişkiler kopma noktasına gelip dayanmıştı. Daha sonraki günlerde ise olay ülke sınırlarından taşıp bütün dünyada dikkatle izlenen bir konu haline gelmişti. Bu arada ülkemizde de yakından izlenebilme olanığı doğmuştu. Gerçi yerli ba-

sın olayları bir ölçüde saptırarak veriyor şoven duyguları depreştirmek için elinden geleni yapıyordu ama yine de dikkatli bir göz olayın doğru gelişimini ve darbenin gündemde olduğunu görebilirdi.

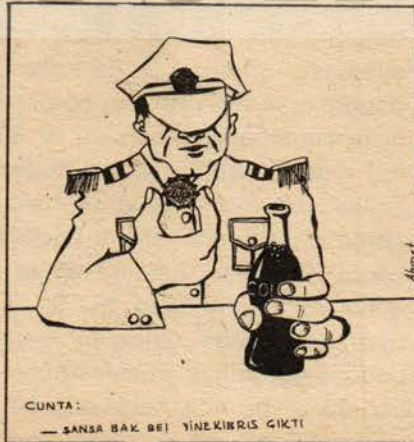
15 Temmuz beklenen gün oldu. Kıbrıs'ın faşist güçleri Yunan subaylarının denetim ve yönetiminde kararlarını vermişlerdi. Ulusal muhafız birliği ve Yunan alayı korkunç katliamlarla giriştikleri oyunun son perdesini sahneliyor ve yönetime el koyuyorlardı. Kıbrıs Rum radyosunu ele geçiren faşist darbeciler Kıbrıs halkına ve bütün dünyaya darbeyi açıklıyorlardı. Ne var ki Kıbrıs'ın faşist darbecileri sadece Yunan Cuntası ve Amerikan emperyalizmi tarafından destek görüyorlardı. Dünyanın tüm ilerici demokrat ülkeleri darbeye karşı kesin tavır almıştı. Kıbrıs Türk ve Rum halkı darbeye karşıydı. Rum kesiminin demokrat güçleri darbeye karşı aktif olarak direniyorlardı.

Faşist darbeciler direnişleri kırmaya çalışıyor, inanılmaz kat-

liamlara girişiyorlardı. Bu arada Türk halkı da baskı ve katliam altında savunmasızdı.

Kıbrıs'ın bağımsızlığına gölge düşüren, Kıbrıs halklarına ölüm ve karanlık günler getiren bu faşist darbe karşısında Türkiye eli kolu bağlı kalamazdı. Ve kalmadı da. Bir anda uçaklarımızı, indirme ve çıkartma birliklerimizi karşısında gören faşist darbeciler şaşkınlıklarını gizleyemediler. Bağımsızlık ve demokrasi amacıyla hareketlenen Türkiye bir balyoz gibi inivermişti tepelerine. Ve olay artık bütün dünyayı etkileyen acele tavır almak zorunda bırakan uluslararası bir niteliği somut olarak ta bürünüvermişti. Artık dost düşman belli olacaktı. Ve oldu da, dünya barışının dostları ve düşmanları bir çırpıda belli oldu. Dünyanın ileri demokrat ülkeleri Türkiye'nin haklı müdahalesi yanında tavır alırken, emperyalist çıkarlarını her fırsatta ve her ne pahasına olursa olsun savunmaktan yana olan Amerika ve onun dünyadaki kukla hükümetleri Yunanistan yanında yer aldılar. Ancak ne var ki Amerikan 6. filosu bu kez Türkiye'nin haklı çıkartmasını önleyememişti. Ve zafer dünyanın barış ve kardeşliğinden yana ülkelerinin dayanışması ile Türkiye halkının olmuştu.

Şimdi Kıbrıs'ın bağımsızlık ve özgürlüğünü amaçlayarak geliştirdiğimiz bu zaferi, katılmayı kabul ettiğimiz Cenevre barış görüşmelerinde de aynı tutarlılıkla perçinlemeyi bekliyoruz ve bunu bütün içtenliğimizle istiyoruz.

KENDİ SORUNLARIMIZI KENDİMİZ

Referandum işçi sınıfının sendikal mücadelesine neler getirecektir? İşçilerin sendika seçme özgürlükleri referandum ile daha bir anlam kazanacak mıdır? Bu konuda işçi sınıfının ve onun devrimci sendikalarının görevleri neler olmalıdır?

Asgari ücret komisyonu iki yıllık ücretlerimizi tesbit etti. Tesbit edilen bu ücret yeterli midir? Ücret tesbitinde hükümet nasıl bir tavır almıştır? Bundan sonra neler yapabiliriz? Bu konuda hükümetten beklediklerimiz nelerdir? Sendikalarımıza düşen görevler nelerdir?

Mehmet Yaşar Erbaş
Teknik Boya Fabrikası

Referandum gerçekleşirse işçi sendikasını kendi iradesiyle seçecektir. Gerçi sarı sendikalar o zamanda birçok oyunlara başvuracaklardır. Sahte oylar imzalar toplayacaklardır. Ama yinede şimdikinden daha etkisiz olacaktır çevirdikleri dümenler. Ben referandum gerçekleşirse işçilerin daha iyi şartlarda mücadele imkanı bulacaklarını sanıyorum. Referandum bir an önce gerçekleşmelidir. Bu konuda sendikalar hükümete yardımcı olmalıydılar diyorum.

ceğim: bugün birçok işyerinde işçi çıkarmaları oluyor. Bunun nedeni daha az işçiyle daha çok üretim yapmaktır. Birde işverenler kıdemli işçileri çıkarıp yerlerine asgari ücretle işçi alıyorlar. Hükümet bunu önlemelidir.

Süreyya Üstün
Güneş Boya Apre Fab.

Referandum bence olumludur. Gerçek sendikacılığın gelişmesi için ileri bir adımdır. İşçilerin inandıkları umut bağladıkları sendikalar güçlenir ve daha iyi mücadele ederler referandum olursa. İşçiler arasında ikilikler önlenir. İşçiler referandum'a karşı değildirlir. Referandum'un bir an önce gerçekleşmesi için sendikalar hükümete yardımcı olmalıydılar. Zaten Başbakan'da seçim konuşmalarında referandum'u gerçekleştireceğini vademişti.

Aziz Yalçinkaya
Aktel Kauçuk ve Örgü
Fabrikası İşçi Temsilcisi

Asgari ücretin tek bölge olarak tesbit edilmesi bizleri sevindirmiştir. Ancak 40 lira kesinlikle yeterli değildir. Bu günün hayat pahalılığında masraflarımızı karşılamaya yetmez. Bana kalırsa asgari ücretler yine tek bölgeye göre yapılmalıydı. Ama en az 60 lira olarak tesbit edilmeliydi. Biz işçiler çok zor koşullarda fedakarca çalışıyoruz. Bunu herkes kabul etmelidir. Aslında 60 lira olmalıydı dedim ama biz 50 liraya da razıydık. Oldu bir kere bunu değiştirmek artık imkansız. Fakat bu ücretten vergi kesilmemelidir. Bir de şunu diye-

Tesbit edilen asgari ücret asla yeterli değildir. Şimdi bütün umutlarımızı sendikamızın alacağı ücret zamlarına bağlamış bulunuyoruz. Sendikalar toplu sözleşmelerde çok hak almalıdırlar. Asgari ücret 75 lira olsaydı vasat bir aile için ancak yeterliydi.

Münir Öztürk
Biliktan Örmeye San.
Fab. işyeri baş temsilcisi

TARTIŞTIK

Referandum bu güne kadar Türkiye'de ciddi olarak uygulanmadı. Şimdi bu konuda olumlu gelişmeler vardır. İşçiler tam bir birlik halinde referandum görüşünü savunmalıdırlar. Sarı sendikalar referandum'a karşıdırlar. Bu işlerine gelmez. Onlar ancak sahtekarca işer yaparak yaşarlar. 12 Mart biz işçilerin bir sürü imkanlarını kısıtladı Demokratik mücadelemiz engellen di. Bu gün işçerde hala bunun izleri vardır. Yoksa bir çok direniş ve gösteri yapılabilirdi. Bu gün en çok iş sendikalarımıza düşmektedir. Biz sendikalarımızın her türlü mücadelesine katılırız. Onun için sendikalarımız referandum için en uygun biçimde mücadele yollarını göstersinler. Biz de katılalım.

Tesbit edilen asgari ücret çok düşüktür. Hükümete kalsaydı daha fazlasını alacaktı. Bir çok kodamanlar işadamları hükümete gereken yetkiyi vermedi. Bankalar büyük işletmeler ortak hareket ediyor ve hepside hükümete karşıdırlar. Bir de ülke ekonomisini aksatmamak için hükümet bu yolda karar vermiş ola-

bir. Aslında 50 lira olması normaldi. Ama olmuş bir kere. Şimdi iş sendikaların alacakları ücret zamlarında bari onlar işçileri biraz olsun rahatlatacak bir ücret zammı koparabilseler. Ayrıca sendikalar ve bütün işçiden yana kuruluşlar asgari ücretten vergi alınmaması için gayret göstermelidirler.

İşçiler günlük yaşantılarını sürdürmek için, ekimekten ayakkabıya kullandıkları bütün ihtiyaçlarını karşılamak için çalışır. Bize ücret diye veren bir günlük işgücümüzün karşılığıdır. Ve bu ücretin bizi normal şartlarda yaşatması gerekir. Oysa bugün tesbit edilen asgari ücret asgari geçim şartlarının çok altındadır. Asgari ücret üçlü bir komisyon tarafından saptanır. Bu komisyonda hükümet temsilcisi ile işçi ve işveren temsilcisi bulunurlar. Bu komisyonda bulunan hükümet işçilerin hükümeti değildir. İşçi temsilcisi Türk-İş ile işveren temsilcisi ise sermayeden yanadırlar. Yani komisyonda işçileri temsil eden gerçek bir sözcü yoktur. Tabi ki bu şartlarda olumlu bir sonuç beklemek olanaksızdır. A-

merikan emperyalizminin güdümündeki bir işçi örgütünün sarı temsilcisi her halde işçilerin haklarını dürüst bir şekilde savunamazdı. Öte yandan hükümetin tavrı da iğnçtir. Hükümet en azından Türk-İş'in teklifi olan 50 lira üzerinde diretebilirdi. Tabi burada hükümetin tek parti hükümeti olmadığını ve hükümette sermaye çevrelerini ağırlıklarının olduğunu kabul etmek lazım.

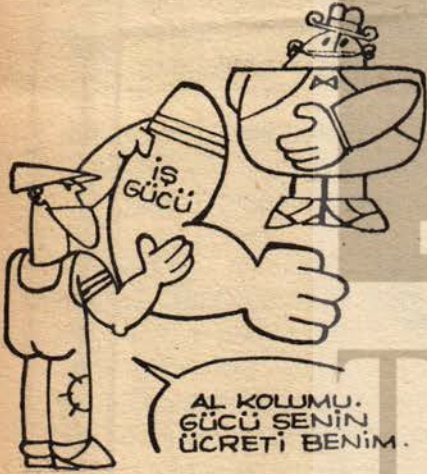
Referandum kaçınılmaz bir zorunluktur. Bu günkü ortamda mutlaka gereklidir. Referandum işyerlerinde sarı sendikacıların ve işverenlerin tezgahladıkları bir çok oyunu bozacaktır.

Böylece her işçi özgürce istediği sendikayı seçecektir. 14 Ekim seçimlerinde CHP'ye oy vererek onu iktidara getirdik. Şimdi de iktidardan referandum istiyoruz. Bu en doğal hakkımızdır. Demokratik özgürlüklerimiz, çalışma ve sendika seçme özgürlüklerimiz, 12 Mart'la kısıtlandı. Bütün bu özgürlüklerimize kavuşmamız kanunla olur. Yani bizlerin siyasi mücadelesi ile olur. İşçiler kendi ekonomik mücadele örgütleri olan sendikaları zorlamalıdır.

sendikal müc kurtuluşur

Yıllardan beri sendikalar da bir eğitim lâfidir gider. Kimi zaman bir şevke gelinir ve eğitim seminerleri düzenlenir. Dahası, bir çok sarı sendikanın da eğitim seminerleri düzenlediğini gazete haberlerinde, sendika bülten, dergi yada gazetelerinde okuruz. Sevindiriz de. Ama acele etmemeli, yapılan eğitimin ne menem bir eğitim olduğunu, düzenlenen seminerde anlatılanların ne menem konular olduğunu enine boyuna didiklemeliyiz.

Bunu yapmalıyız, çünkü bu gün yurdumuzda eğitim adı altında nice kirli oyunlar, kirli hesaplar tezgâhlanmakta, nice kuzu postuna bürünmüş kurt, işçilere, sermayedar sınıfın borusu nu çalmaktadır.

SARI SENDİKA GİBİ SARI EĞİTİM DE VARDIR

İlk bakışta şaşkıncı gelebilir. «Sendikanın sarısını anladık ama, eğitimin sarısı ne ola?» diye düşünülebilir. Sözünü uzatmadan bir örnek vereceğiz. Bu yazı dizimizde adını anmakta yarar görmediğimiz, Türk İş'e bağlı bir sendikanın eğitim seminerinde ele alınan konuları aktaracağız. Üstelik hemen belirtelim, bu seminer, her türlü eğitim çalışmasının yasaklandığı

son sıkıyönetim döneminde yapılmıştır ve hiç bir sıkıyönetim görevlisi kalkıp, «Biz seminerleri yasaklamıştık. Ne oluyor, nasıl seminer düzenlersiniz siz?» diye sendika yöneticilerine herhangi bir soru sormamış, açıkça bu seminerin düzenlenmesine göz yummuştur.

Neden?

Seminerde işlenen, işçi arkadaşlara anlatılan konular bu sorumuzun cevabını kendiliğinden veriyor. Sözü ettiğimiz seminerin ilk gününde işçilere «Temsilcinin görevleri nelerdir? Temsilci olanlar nelere dikkat etmelidirler» diye bir konu anlatıldı. Eh, buna sözümüz yok tabii. Elbette, bir sendika, eğitim seminerinde üye işçilere temsilcinin görevlerini anlatmalıdır ve bu bilgiler yararlı bilgilerdir. Seminerin ikinci günü ise, işçilere, «Disiplin kurulu nedir? 17. ve 13. madde nedir? İşçiler tazminatlı ve tazminatsız olarak işten nasıl çıkarılırlar? Burarda nelere dikkat etmeliyiz?» konusu anlatıldı. Eh buna da sözümüz yok. Bunlar da iyi kötü yararlı bilgilerdir. Bu bilgileri edinen işçi arkadaşlar, onları günün birinde kullanabilirler.

Beş günlük seminerin son üç günü anlatılanlara gelince işin çehresi biraz değişiyor. Değişiyor çünkü, seminerin son üç gününde anlatılan konu kısaca şu idi:

«İşyerinde üretim nasıl artırılır?»

Evet, işyerinde üretim nasıl artırılır? Bu noktada biraz, biraz değil epey durmalı. Çünkü eğer bir işyerinde üretimin nasıl artırılacağı bir sendikanın

Kısa bir aradan sonra yeniden sayısından itibaren 4 ya da 5 sayı ruz. Bu yazı dizisini dikkatle okuy ilk ağızda bilmesi gereken temel edineceği bilgileri bu doğru temel dizimizde, sırasıyla, eğitim nedir? ci eğitim nedir? Sendikal Mücade işçi sınıfının kurtuluşuna yeter m tuluşuna yetmezse, işçi sınıfının k tir? Artı - değer nedir? Kapitalizm cadele nedir? Siyasal Mücadele mücadelenin bütünlüğü nedir? gi

derdi olmuşsa, artık orada işçi sınıfının gür, yiğit sesi değil, sermayenin sömürücü, cırtlak sesi duyuluyor demektir.

Bu sarı eğitimidir ve sıkıyönetimin böylesi bir seminere «dur» demesi, «yasak» demesi beklenemez tabii. Dememiştir de...

SARI EĞİTİM YALNIZ SARI SENDİKALARDA MI VAR?

ert bundan ibaret olsaydı, omuz silkip geçebilirdik. Çünkü görüyoruz ki sarı sendikalar gün geçtikçe saflarımızdan kovuluyorlar, iplikleri her gün biraz daha pazara çıkıyor, işçi sınıfının içindeki büyük uyanış ve bilinçlenme bu sarı şebekeleri her gün biraz daha tarihin çöplüğüne doğru itiyor.

Gel gör ki Türkiye'de yalnız sendika seminerlerinde değil, ilk okulundan üniversitesine kadar bütün eğitim kurumlarında da sarı eğitim kol gezmektedir.

Bir çok arkadaşımız bu sözüme karşı çıkabilir. «Biz okuyamadık, liseyi üniversiteyi göremedik diye üzülürken, çocuklarımızı oralara yollayabil-

nde le işçilerin a yeter mi?

— eğitim

maya başladığımız dergimizin bu ek olan bir eğitim dizisine başlıyoruz. İşçi arkadaşların bilinçli bir işçinin kavrayacağı ve bundan sonra ne yerleştireceği umundayız. Bu nedir? Sarı eğitim nedir? Devrimci sürdürülür? Sendikal mücadele sendikal mücadele işçi sınıfının kuruluşuna giden yol nereden geçecek? İşçiler nasıl sömürülür? Siyasal Mücadele sürdürülür? Sendikal ve siyasal mücadele sorularına cevaplar arayacağız.

mek için ter dökerken, sıkıntıya katlanırken, bütün bu eğitimi sarı eğitim diye nasıl mahkum edebiliriz» diye itiraz edebilirler. Ne çare ki gerçeğin sert yüzü ve işçi sınıfı biliminin sarsılmaz doğruları söylediklerimizi kanıtıyor.

Gene sözü uzatmamak için örneklerden yola çıkalım: Okullarda bize yıllar yılı öğretilenlere bir göz atalım. Sözgelimi tarih dersine bakalım. Ne öğretiliyor bize bu derste? Mısır firavnu II. Ramses'in karısının adı neydi? Etilerle, Mısırlılar arasındaki savaş kaç yılında ve hangi ayda oldu?

Şimdi serinkanlıca düşünelim. Bunlar bilgi midir? Bu bilgileri edinen bir işçi, bir emekçi bu bilgileri nerede kullanacaktır? Ne işine yarayacaktır bu lâf salataları. Bir insan, Mısır Firavnu Ramses'in karısının adını bildi diye onu kasıp kavuran dertlerden, sıkıntılardan kurtulacak mıdır? Edindiği bilgi onun önüne dikilen duvarları aşmasına, önüne çıkan kilitli kapıları geçmesine yarayacak mıdır? Hayır, elbette hayır.

Örnekleri sayfalar boyu ço-

ğaltabiliriz ama söylediklerimizin gerçekliğini değiştirebilecek hiç bir olumlu noktaya raslamıyoruz. Yurdumuzda eğitim kurumlarında öğretilenler, cilalı görünüşlerine rağmen asla ve asla bilgi değildirler. İnsanın kafasını abur cuburla doldurmak, kafayı bir çöp tenekesi haline getirmek ve hayatta asla kullanmayacağımız, hayatta hiç bir derdimize derman olmayacak, çözüm getirmeyecek bazı sahte bilgileri kafaya tıkaştırmaktır...

Biz işçiler buna sarı eğitim diyoruz.

DEVRİMCİ EĞİTİM NEDİR ÖYLEYSE?

ukarıda söylediklerimizin tersini düşünelim, bu, bizi devrimci eğitimin ne olduğu sorusunun cevabına götürecektir. Açıkça görülüyor ki devrimci eğitim, gerçek eğitim, bize hayatta kullanabileceğimiz, hayatta işimize yarayacak, bir derdimize derman olacak, önümüze çıkan duvarları aşmak, kilitli kapıları açmak olanağı, gücü verecek bilgilerdir.

İşte bu eğitim yazıları dizimizde, hayatta, biz işçilerin işine yarayacak, bizim dertlerimize, sıkıntılarımıza çare olacak bilgileri vermeye çalışacağız.

HANGİ BİLGİLER BİZE İŞÇİLERİN İŞİNE YARAR?

orunun cevabını uzaklarda değil her birimiz kendimizin günlük yaşayışında aramalıyız ve kolayca buluruz.

Bir kaç örnek verelim:

Pahalılık nedir, pahalılığın kökleri nerededir? Bu kökler kurutulabilir mi? Pahalılık önlenebilir mi? Önlenebilirse nasıl önlenir?

İşte bu soruların cevaplarını bize öğreten bilgi, sapasağlam bir bilgidir? Hayatta işimize yarayacak, kullanabileceğimiz, önümüze dikilen pahalılık belâsını altedeceğimiz bilgiler bunlar? Öyleyse bize pahalılığın nasıl önleneceğini anlatan bilgiler gerçek bilgilerdir, devrimci bir eğitim çalışmasıdır...

Dahası da var, işsizlik nereden doğar? İşsizlik belâsı önlenebilir mi? Herkesin iş bulabileceği, işsiz kalanların yokluğun, yoksulluğun kucağına itilmeyeceği bir düzen mümkün müdür?

Dahası, yarınlar güvenilebilir mi? Bu gün bakamıyoruz. Yarınlar bizim için karanlık günler, sıkıntılı günler, Her geçen gün bir öncesini arıyor. Bu son bulabilir mi? Yoksulluk kader midir? Alnımızın yazısı mıdır yokusluk? Önlenebilir mi yoksa?

ÇALIŞTIM, ÇABALADIM... ANCA
BU SOVANI ALABİLDİM.
HEPİMİZ BUNUNLA DOV-
MAYA MECBURUZ...

İşte bütün bu bilgiler gerçek bilgilerdir bizce. Biz işçilerin ekmek kadar, su kadar ihtiyacı olan bilgilerdir. Bu yazı dizisinde bu bilgileri edinmeye çalışacağız. Ve kestirmeden bu bilgilerin tümüne birden bir ad takacağız: «İŞÇİ SINIFININ KURULUŞUNA GİDEN YOL NEREDEN GEÇER?»

Şimdi bu temel soruyu cevaplamaya başlayalım.

Eski bilgilerimizi yoklayarak,, a dim adım yürüelim. Bu soruya herhangi bir fabrikada çalışan herhangi bir işçi arkadaşımıza sorsak büyük bir ihtimalle alacağımız cevap şu olacaktır:

«Ücretlerimiz artarsa, zam alırsak kurtuluruz. Pahalılıktan kurtulur, yoksulluğu geriletir, işsizliği bir korku olmaktan çıkarırız...»

Şimdi, titizlikle bu sözlerin üstüne gidelim. Bakalım doğru mu? Ücret zamları olarak işçi sınıfı kurtulabilir mi?

Biz bu soruya «HAYIR» cevabını vereceğiz. Hayır, diyeceğiz, çünkü biz işçilerin bu güne kadar geçen hayatında ücretlerimiz bir çok defa zam almıştır, ancak gene de kurtulama mıdır işçi sınıfı.

Bu nasıl oluyor?

Bu böyle oluyor, çünkü patronlar, topu sözleşmelerle işçilere verdikleri zamları en kısa zamanda malların fiyatlarına eklemektedirler. Hatta kimi patronlar bunu da beklememekte, önce mallarına zam yapmakta,

BU PABUCU BEN YAPTIM AMA BUNUN İÇİN ALDIĞIM ÜCRET PABUCU ALMAYA YETMİYOR

toplu sözleşmede verecekləri ücret zamlarını daha başlangıçtan sağlama bağamaktadırlar.

Biraz daha derinleştirelim: Diyelim ki bir dokuma fabrikasında çalışıyoruz. Ücretlerimize zam aldık. Tabii patron kısa bir

zaman sonra kumaş fiyatlarına zam yapacaktır. Kumaşı kimler kullanıyor? Gene biz işçiler. Sözelimi, Vita fabrikasında çalışan işçiler, ayakkabı fabrikasında çalışan işçiler, demir-çelik fabrikalarında çalışan işçiler, fırınlarda çalışan işçiler, artık bizim dokuduğumuz kumaşları da ha pahalı alacaklardır. Bir başka deyimle, aldığımız ücret zamları, öteki işçi arkadaşlarımızın cebinden çıkacaktır.

Bu kadar mı? Değil tabii. Diyelim ki kısa bir süre sonra da Vita fabrikasında çalışan arkadaşlarımız ücretlerine zam aldılar. Tabii Patronlar hemen yağ fiyatlarına zam yapacaklardır. Yağı kimler kullanıyor? Biz işçiler. Demek ki Vita'da çalışan arkadaşlarımız ücret zammı aldıktan sonra, dokuma işçileri, ayakkabı işçileri, demir-çelik işçileri, fırın işçileri, yağ daha pahalı almaya başlayacaklar, yani Vita işçisi arkadaşlarımızın aldıkları ücret zamlarını bizler cebimizden ödeyeceğiz.

Ayakkabı fabrikasında çalışanlar zam alsın, ayakkabı fiyatlarına zam yapılacak, ayakkabı kullanan işçiler bir çift ayakkabı için daha fazla para ödeyip, o işçi kardeşlerimizin aldığı zamları, farkına bile varmadan BİZ İŞÇİLER cebimizden ödeyeceğiz.

Sözün kısası biz ücretlerimize zam alacağız, patronlar bu zamları hemen malların üstüne bindirip, bu zammı bizden gereceklerdir. Görünüşte ücretler yükselecektir ama aslında değişen bir şey olmayacaktır. Hatta işi şakaya dökersek şöyle diyebiliriz:

15 Yıl sonra bu yazıları yeniden yazmaya kalkışsak bir bakacağız ki-mesela-tekstil işçilerinin,, 15 yılda aldıkları zamlarla ücretleri iyice yükselmiş. En

düşük gündelik 865 lira olmuş. Tam sevineceğimiz sırada, aklımıza bir soru takılacak: Gündelik 865 lira oldu ama, acaba yururtanın tanesi kaç? Soracağız: «135 lira» diyecekler. Ek-mek 90 lira, ev kirası 12 bin 600 lira, ayakkabının bir çifti 3 bin 400 lira...

SENDİKAL MÜCADELE YETMEZ:

Görülüyor ki ücret zamları ile kurtulmaya kalkarsak, bir anlamda akıntıya kürek çekeceğiz.

Bu asla ücret zammı almaya, hiç bir yararı yoktur anlamına gelemez. Elbette ücretlerimizin yükselmesi için kıyasıya mücadele edeceğiz. Edeceğiz çünkü ücret zammı bizim için bir moladır, uzun ve kahırlı mücadelemizde bize-kısa da olsa-bir soluk aldırın,, bizi daha güçlü bir şekilde mücadeleye devam ettiren bir destektir.

Gelecek sayımızda sömürünün kaynağını göreceğiz. Bu bize, neden yalnızca sendikalarla sürdürülen mücadelenin işçi sınıfının kurtuluşuna yetmeyeceğini bir başka açıdan gösterecektir. Bir başka deyimle gelecek sayıdan itibaren işçi sınıfı biliminin en temel gerçeğini, ARTI - DEĞER'i öğrenmeye başlayacağız...

EGEMEN GÜÇLER DEMOKRASİDEN KORKUYORLAR

Dergimizin bir süre yayınına ara vermesi nedeniyle meclislerden geçerek gerçekleşen af yasası ve sonuçları üzerine düşüncelerimizi dile getiremedik. Bugün ülkemizdeki tüm demokrat ve ilerici güçlerin de haklı mücadelesi ile af dışı bırakılan işçi sınıfı devrimcileri kısmen özgürlüklerine kavuşmuş olunuyorlar. Anayasa mahkemesinin af dışı bırakılan 141 ve 142. maddeleri af kapsamına alması Türkiye devrimcilerinin tutarlı mücadelesinin ürünüdür. Egemen güçlerin ve onların siyasal partilerinin Anayasa Mahkemesinin kararına gösterdikleri tepki ise üzerinde dikkatle düşünmemiz gereken bir konudur.

Şimdi bu olaya işçi sınıfının gözüyle yaklaşalım ve bu gerici komplonun gerçek amacı-

nın ne olduğunu araştıralım. Acaba iddia ettikleri gibi amaçları «komünistlerin affedilmemesini sağlamak» mı idi? Hayır, elbette hayır. Mecliste 141 ve 142. maddelerin af konusunun kapsamı dışında kalmasını sağlayan, bir hükümet bunalımını bile göz alıp bu yönde oy kullanan milletvekillerinin gerçek amacı bu değildir. Onların engellemek istedikleri sadece yedi-sekiz yüz devrimci yurtseveri bir süre daha zindanlarda tutmak olamaz. Öyleyse nedir amaç?

Bu soruyu cevaplamak için ilkin 141 ve 142. maddelerin ne olduğunu ve ne amaçla ceza kanununa konduğunu bilmeliyiz.

141 ve 142. maddeler sermayenin kanlı baskısı ve zorbalığı anlamına gelen faşizmin İtalya'da egemen olduğu 1930-1942 yılları arasında, devrimci işçileri, işçi sınıfının devrimci hareketini boğmak amacıyla ceza kanununa konulmuştu. Daha sonra faşizm İtalyan işçi sınıfının ve emekçi İtalyan halkının demokratik-siyasi mücadelesi ile yenildi.

Ancak faşizm İtalya'da egemen iken,, bu maddeler Türkiye sermayedar sınıfı tarafından alenî acele ve dahada ağırlaştırılarak Türk Ceza Kanununa dahil edildi.

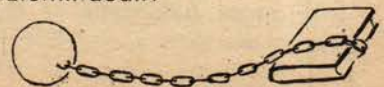
Bu maddeler kabaca şöyle demektedir: «Bir sınıfın bir başka sınıf üzerinde tahakkümünü tesis etmek amacıyla aralarında birleşip örgütlenen, yada bu istegin propagandasını yapanlar 15 yıla kadar ağır hapis ceza-

sına mahkum edilirler...» Biz bu rada sadeleştirerek, ağırlı hukuk dilini arıtarak bu maddeleri özetledik. Şimdi de maddelerin amacını açıklayalım:

İşçi sınıfı bugün sermayedar sınıfın kendisine yönelttiği baskıları kırmak zorundadır. Baskı dediğimiz de ne? Pahalılık belası bugün işçi sınıfını kısıp kavurmaktadır. Pahalılığın sorumlusu ise doymak bilmez kar hırsı ile sermayedar sınıflardır. İşsizlik bugün işçi sınıfı için dayanılmaz bir korkudur. Tabii bununda tek sorumlusu yine sermayedar sınıftır. Yurdumuzun zenginlikleri uluslararası sermayeye peşkeş çekilmektedir.

Şimdi işçi sınıfı bu rezil sömürü düzenine son vermek üzere örgütlendiği ve saflarımızda bu kurtuluş fikrinin propagandasını yapmaya kalkıştığı zaman sermayedar sınıfı hem en bu maddeleri işletmekte ve «Vay siz bizim üzerimizde tahakküm kurmak istiyorsunuz» diyerek sınıfımızın en yiğit en devrimci önderlerini hapselere atmaktadır. Oysa düzen bu şekilde kaldığı müddetçe sermayedar sınıfı işçi sınıfı üzerinde ağır bir baskı ve tahakküm kurmuş durumdadır.

İşte 141 ve 142. maddelerin asıl amaçları budur. Sermayedar sınıf bu maddelerle işçi sınıfının demokratik mücadelesini engellemek, yurdumuzdaki özgürlük ve demokrasi ortamını boğmak ozlemindedir.

KALICI ZAFERLERİN YARATICISI

Müdahale Amaçlarından Saptırılmamalıdır

Amerika'nın güdülmündeki Faşist Yunan Cuntasının Kıbrıs'ta gerçekleştirdiği darbe üzerine Türkiye'nin aldığı müdahale kararının amaçları, hükümet sözcüleri ve başbakan tarafından açıklandı, Kıbrıs'ın bağımsızlığının sağlanması, Kıbrıs'da demokrasinin yeniden kurulması, Ada'nın toprak bütünlüğü ve Ada halkının güvenliği müdahalenin temel amaçlarıydı. Müdahale ancak bu amaçlar sonuna kadar izlenildiği ve bu amaçlardan taviz verilmediği kısıca emperyalizmin oyunlarına gelinmediği takdirde başarılı sonuçlara varabilir. Ve ancak o zaman Dünyanın ve ülkemizin barışsever, bağımsızlıkçı ve demokratik güçlerinin destek ve güveni sağlanabilir.

Bunun dışında Ada'nın emperyalist bir üs haline gelmesine sebep olacak her türlü öneri reddedilmelidir.

Şovenizme Dikkat

Öte yandan Kıbrıs'ta son gelişen olaylar Türkiye'nin Ada'ya müdahalesi ve bu yüzden Türkiye içinde doğan ortam, en küçük bir yanlış adım ve düşüncesi şovenist eğilimlere dönüştürebilecek niteliktedir.

Şoven eğilimlerin güçlendirilmeyeceği, karşımadaki somut düşmanın Faşist Yunan cuntası olduğu, Kıbrıs halkına barış ve özgürlük götürüleceği Hükümet sözcüleri tarafından defalarca belirtilmiştir.

Ancak üzerinde önemle durduğumuz, noktada bu haklı amaçların ve iyi niyetlerin emperyalist güçlerin oyunları karşısında oldu bittilerle saptırılmasıdır.

Sendikamız, Hükümet'in Kıbrıs konusundaki tam bağımsız ve demokratik Kıbrıs Cumhuriyeti politikasını sonuna dek savunmakta kararlıdır.

Sıkıyönetim Dış Şartların Sonucudur

Bir başka meselede Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesi sonucu ülkemizde yürürlüğe giren sıkıyönetim sorunudur.

Bilindiği gibi Kıbrıs konusunda gelişmeler sonucunda Hükümetin 14 il kapsayan sıkıyönetim kararı mecliste oy birliği ile onaylandı.

Bir savaş durumunun ortaya çıkması yüzünden

Anayasa'ya dayanarak ilân edilen sıkıyönetim'in amaçları açıktır. Bu sıkıyönetim yurt dışından gelecek müdahale ve saldırılara karşı savaş düzenini sağlamak için uygulanacaktır. Hükümetin sıkıyönetim kararını tartışılmaz bir zorunluk karşısında, verdiğini biliyoruz.

Kahırlı bir Sıkıyönetim Döneminden Çıktık

Ancak Türkiye'nin uzun bir sıkıyönetim döneminden çıktığıda bir gerçektir. Bu olağanüstü dönemin yaraları henüz sarılmaya başlanmıştır. Demokratik gelişmeye doğru yeni yeni yol alınmaktadır. Dış şartların zorlaması olan sıkıyönetim, başta Hükümet ve emrindeki güçler olmak üzere bütün demokratik güçlere, ilerici ve yurtseverlere önemli görevler yüklemektedir. Başbakan Ecevit'de bir meclis konuşmasında 'içeride ve dışarda' demokrasinin sorununu vurgulamıştır. Ecevit' her türlü Faşist diktatör ejmine her şart altında karşı olduğunu belirttikçe 'demokrasinin üstünlüğünü' açıklamıştır.

Demokratik Haklarımız Kısıtlanmamalıdır

Kıbrıs sorununun yarattığı ortamın kaçınılmaz sonucu olan sıkıyönetim dönemi ülkemizde demokrasinin geçireceği büyük önemi olan sınavlardan biridir. Bu süre içerisinde ülkede demokrasinin adım adım ilerlemeğe, gelişmeğe, devam etmesi, için demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanmaması gerekir.

Faşizm Kapımızda Bekliyor

Demokratik eğilimli ve özgürlüklerden yana olan hükümetimiz başta olmak üzere, tüm demokratik güçlerin Kıbrıs'ta bağımsızlık ve demokrasiyi sağlamak üzere girişilen bir müdahale'nin zorunlu sonucu olan sıkıyönetimin ülkemizde demokrasiyi zedelememesi için büyük bir sorumluluk ve kararlılıkla davranacaklarını umuyoruz. İçin'de bulunduğu son derece nazik politik ortamın Türkiye'nin demokrasi yolunda geri adımlar atmasına elverişli olmadığı inancındayız. Emperyalizmin en büyük kuzu olan Faşizm kapımızda beklemektedir. Bu kapıyı aralamak bunca çaba pahasına kazanılan demokrasiyi yeniden kaybetmek olacaktır.

HALKLARDIR

Sendikamız tüm ilerici güçler ve hükümetle birlikte demokrasi yolundaki bu sınavın başarıyla atılması için elinden geleni yapacaktır.

Cenevre'de Başarı Bağımsız Kıbrıs Tezini Kararlılıkla Savunmamıza Bağlıdır

Son olarak ilân edilen ateşkes çağırısına barıştan yana bir tavır alarak uymamız sonucu gelişen Cenevre barış görüşmelerinde değinmekte yarar görüyoruz. Ülkemiz askeri müdahalenin başında izlediği tutarlı dış politikası ile Dünyadaki demokrat güçler katında kazandığı itibarı özen ve kıskançlıkla korumalıdır. Kıbrıs'a çıkartma yaptığımız günlerdeki politikamızı Cenevre barış görüşmelerinde aynı kararlılıkla sürdürmeliyiz. Hedefimiz kuvvetler dengesine dayanan Tam Bağımsız ve gerçekten demokratik Kıbrıs Cumhuriyeti olmalıdır. Kıbrıs'ın Türk ve Rum halklarının barış kardeşlik ve demokratik yönetim özelemlerine cevap vermeyi amaçlayan çıkarımız ancak bu amaçları koruduğu sürece dünya kamuoyu önündeki meşruluğunu ve haklılığını devam ettirebilir.

Kıbrıs halklarını birbirine düşman edecek ve Kıbrıs'ı emperyalist ülkelerin çıkarlarına peşkes çekecek şoven bir öneri dünya kamuoyunda kazandığımız zaferi gölgeleyecektir.

Cenevre barış görüşmeleri bütün bunlardan ötürü önemli bir olgudur. Halkların kardeşliği dünya barışı ve demokrasi açısından büyük önem taşıyan bu görüşmelerde ülkemizi temsil edecek ekibe büyük görevler düşmektedir.

Görüşmelerin ülkemize ve dünya barışına ileri sağlıklı bir çözüm getireceğine inanıyor ve bunu içtenlikle diliyoruz.

erol yalçın

Tekstil İşçileri Sendikası Basın Bültenidir

20 Temmuz 1974

Sendikamız Kıbrıs'ta gelişen olaylarla ilgili görüşlerini Türkiye kamuoyuna açıklamakta yarar gördüğünden aşağıdaki basın bültenini ilgililerinize sunarız.

Faşist Yunan Cuntası'nın Kıbrıs'ta giriştiği oyun, bağımsız Kıbrıs Devleti'ni parçalamak amacıyla ve Amerikan Emperyalizminin çıkarları doğrultusunda gerçekleştirildi.

Yunan Cuntası ve onun Kıbrıs'ta faşist özelemler taşıyan kadroları geniş katliamlarla Kıbrıs halklarını boğma, birbirine kırdırma ve ortalığı bulandırma hevesinde görünmektedirler.

Kıbrıs'ı Doğu Akdeniz'in ve Orta Doğunun bir Amerikan üssü haline getirme amacıyla girişilen ve Yunan askeri işgali görünümünde olan bu askeri faşist müdahaleye karşı, Ülkemizin garantör devlet olarak aktif tavır almaması beklenemezdi.

Yıllardan beri özlemini çektiğimiz onurlu dış politikası ile ülkemizi dünya devletleri katında yücelten Ecevit Hükümeti, Kıbrıs konusunda da ulusumuza yaraşır en doğru tavır almakta gecikmedi.

Sendikamız Yunan Cuntası'nın ve onun ardındaki Amerikan Emperyalizminin kirli oyununu şiddetle kınarken hükümetimizin doğru politikasının yanında Bağımsız Kıbrıs Devletinin yaşaması için üzerine düşen bütün görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

Erol Yalçın
Genel Sekreter

Rıza Güven
Genel Başkan

ICF SEMİNERİNDE ÇOKULUSLU

ICF Türkiye Koordinasyon Komitesi ve Maden-İş tarafından düzenlenen «Uluslararası Sendikacılık Semineri» 2-4 Mayıs 1974 tarihleri arasında Belediye Sarayında yapılmıştır.

Tekstil İşçileri Sendikası'nın da katıldığı seminere Maden-İş, Kimya-İş,, Lastik-İş, Gıda-İş, Turizm-İş, Hürca-İş, Keramik-İş,, ve Sosyal-İş sendikaları ve bu sendikaların Anadolu teşkilatlarında görevli sendikacılar katılmışlardır.

Seminer de daha çok «Uluslararası Şirketlere karşı yapılan sendikacılar mücadelesi ve kooperatifçilik» konuları incelenmiştir.

Seminerin açış konuşmasını yapan DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler şunları söylemiştir: «274 ve 275 sayılı Sendikalar ve Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt yasalarının değiştirilmesinin öngörüldüğü günümüzde bu yasaların Batı Dünyasındaki sendikacılar hak ve özgürlükler doğrultusunda değiştirilmesinde büyük yararlar

görülüyor. Yasalarımıza «Referandum» sistemi getirilmeli ve işçilere sendika seçme hakkı verilmelidir. Bu uluslararası seminer, bu bakımdan bizler için gerçekten ışık tutucu olacaktır.

Burada, Çokuluslu Firmaların hergün biraz daha dünya çapındaki egemenliklerini arttırmaları karşısında, Sendikaların da yeni taktik ve stratejiler izlemeleri gerektiğine işaret edilmiştir.»

«Batı, Avrupa'da sendikaların siyasal konularda seslerini duyurmaları ve ağırlıklarını koymaları kadar doğal bir şey yoktur. Türkiye'de ise bu durum yenidir. Başlangıç dönemindedir. Son seçimlerle bu durum bir ölçüde doğrulmuştur.»

ICF Genel Sekreteri Charles Levinson ise yaptığı konuşmada: Çok uluslu firmalarla savaş konusunda bazı istatistik rakamlar vermiş ve «Çok Uluslu firmalar gerçekten uluslararası güç sahiptirler. İş hacimleri çoğu kez, iş yaptıkları bazı ülkelerin gayri-safi milli hasılasından çok daha yüksektir.

Çok Uluslu firmalarla yapılacak savaşa üç aşamalı strateji önerebiliriz. Birincisi bilinçlenme aşaması. Yersel düzeyde uyuşmazlık halinde uluslararası yardım seferber edilir. İkinci toplu pazarlığa ayrı ülkelerde aynı zamanda başlanır. Üçüncüsü ise işyerinde endüstriyel demokrasinin kurulması ve işçilerin tüm düzeylerde alınacak kararlara etkin biçimde katılmaları sağlanır. Bu süreç sendikacı eylemin çok uluslu firma düzeyinde örgütlenmesine dayanır. Aynı firmanın tüm ülkelerdeki işçilerinin aynı örgütsel bütünlük içinde toparlanmaları gerekir.

ICF'nin anladığı endüstriyel demokrasi ile Amerikan tarzı «Halk Kapitalizmi» gibi uydurma terimler arasında bir ilişki yoktur. İşçiler artık emek kısıntıları, yarım atılmış adımlar ve modası geçmiş formüllerle yetinmeyeceklerini belli etmişlerdir.»

Üçüncü olarak İngiliz İşçi Partisi Milletvekili ve TGWU sendikası yöneticisi Bop Edwards konuşmuştur.

Bop Edwards kısaca İngiliz Sendika hareketinin tarihçesini anlatarak şunları söylemiştir: «Sendika hareketi acı deneyimler sonunda za-

**GREV—
TOPLU SÖZLEŞME—
SENDİKAL HAKLAR—
ANAYASA DÜZENİ—
YANI DEMOKRASI'YI
İŞÇİ SINIFI
SAYUNACAKTIR**

FİRMALAR TARTIŞILDI

manla şu sonuca vardı: basit ve kısa vadeli iş-teklerin gerçekleşebilmesi ancak planlı bir toplumda mümkündür' Sendika hareketinin sağlıklı yürümesi için yasalar programına ihtiyaç vardır. Bu noktadan kalkarak İngiliz İşçi Partisinin kurulmasına karar verilmiştir. Özel kar sağlama temeli üzerine kurulmuş bulunan plansız bir toplumun işçiler, teknisyenler, ve meslek sahipleri için ortaya çıkardığı sorunların halli için sosyalist çözüm yollarının savunulmasına gerek duyulmuştur»

«Sendika ve işçi hareketimiz hem İngiltere'de ve hem de dünyanın her yerinde toplumu tüm temellerinden değiştiren bu büyük devrimin bir parçası haline gelmelidir. Bu büyük devrimin bir parçası olmalı ve insan özgürlüğü yolunda onunla birlikte savaşmalıdır. Bunu başarabilirsek, işçi ve sendika hareketine öyle muazzam bir görünüş kazandırmış oluruz ki, gençlerin inanç kaynağı haline gelir ve onları yüce ve soylu demokratik sosyalizm davasına geri kazanmış oluruz.»

ICF NEDİR?

ICF Uluslararası Kimya ve Genel işçi Sendikaları Federasyonu.

ICF kökü çok eskilere dayanan bir uluslararası işçi örgütüdür. Ancak ICF'ni etkin ve yaygın bir örgüt olarak belirmesi, 1964 yılından itibaren çokuluslu şirketlere karşı başlattığı mücadeleden ve dünya çapında bir örgütlenme, girişiminden sonra olmuştur. Kimya, atom enerjisi, çimento, cam, keramik, kâğıt, lastik, plastik, sun'i elyaf gibi çağın en gelişmiş modern teknolojisinin hakim olduğu işkollarında çalışan dört milyona yakın işçiyi temsil etmektedir. ICF'nin bünyesinde 55'den fazla ülkede 130'u aşkın sendika bulunmaktadır. Ayrıca Japonya ve Latin Amerikada'da birer bölge temsilciliği ve bazı çokuluslu şirketlere karşı sürdürülen mücadeleyi koordine eden «daimi konseyler»i vardır.

ICF bir yandan çokuluslu şirketlere karşı kıyasıya bir mücadele yürütürken bir yandanda aynı işkollarında faaliyet gösteren bir başka işçi örgütü ile de mücadele etmektedir. CIA (Amerikan Casusluk Teşkilatı) güdümündeki ve Amerikan sendikacılarının hakim olduğu bir sarı kuruluş olan IFPCW'nin uluslararası işçi hareketini saptırmak amacıyla giriştiği çeşitli eylemleri başarı ile engelleyen ICF bu arada IFPCW'nin, tröstlerce kurulan yardım vakıflarından, AID'den para desteği aldığı ve CIA'nın açık denetimi altında olduğunu belgeleriyle ispatladı.

Genel Merkezi İsviçre'nin Cenevre kentinde olan ICF, Goodyear, Prelli, Michelin, Hoechst, gibi şirketlere karşı politikasını şöyle kurmuştur? «Dev tröstleri bir yada birkaç ülkede greylerle zorlamak bugün için etkili olamamaktadır. Önemli olan çokuluslu şirketleri dünyanın her yerinde sıkıştırmaktır.»

ICF aynı amaçla yeni örgütlenme taktikleri denemiş, ve başarıya ulaşmıştır. Özellikle kol işçileri ile fikir işçileri arasındaki ayrılıkları kaldırmaya yönelik bu taktikler, uluslararası işçi mücadelesine yeni boyutlar kazandırmıştır.

ICF ve TÜRKİYE

ICF ile Türkiye Sendikacılığının ilişkileri 1963 yılına kadar uzanır. Bu yıllarda birçok sendika ICF'nin bünyesinde toplanmıştır. Ancak bu sendikaların bir kısmı ICF'nin gerçekten işçiden yana bir kuruluş olduğunu görür görmez ICF'den koparak, sarı sendikaların bankası görünümünde olan işçi düşmanı IFPCW'ye geçmişlerdir.

Giderek DISK üyesi sendikalarla bağlar kuran ICF, daha sonraları DISK'e bağlı birçok sendikayı bünyesine almıştır. Sendikamız Tekstil'de gerçekten işçiden yana bir kuruluş olan bu Federasyona katılarak bu kuruluşun Türkiye'deki diğer uluslararası işçi örgütlerine göre daha çok güçlenmesine yardımcı olmuştur. Bu gün Türkiye'deki ICF üyesi sendikalarla ICF genel Merkezi arasındaki ilişkileri ICF Türkiye Koordinasyon Komitesi sağlamaktadır. Bu komitede her sendika başkanları tarafından temsil edilmektedir.

uluslararası

kimya ve

genel

işçi

sendikaları

federasyonu

55 ülkede

130 sendikayı

kapsayan

dev bir

örgüttür

TRT HALKIMIZI UYUTUYOR

Televizyon artık bir lüks olmaktan çıktı. Yalnız zenginlerin evinde bulunan bir eğlence aracı değil artık. Bu gün derme çatma gecekondularımızın da damlarında salkım saçak televizyon antenleri yükseliyor. Olmadı, işçi semtlerindeki kahvelerin en az üçünde, beşinde televizyon var.

Sözün kısası televizyon halkımızın günlük hayatına iyice girdi. Ne var ki kötü girdi. Bu gün televizyon başında saatlar geçirenlerimiz var. Bütün bir gece boyunca gözlerimizi dörtköşe ekrana dikip, çakılıp kalıyoruz olduğumuz yerde. Duyuyoruz, görüyoruz... Ve tabii ister istemez etkileniyoruz. Kimi zaman televizyondan bizi aktarılanları düşünüyoruz, kimi zamansa farkında bile olmadan kafamızın, içine bazı düşünceler, bazı görüşler akıp geliyor. Bilincimiz de yer ediyor.

TELEVİZYON BİZE NELER VERİYOR

İşte sözün tam burasında, dikkatimizi bir noktaya çekelim: Televizyon denen resimli kuttudan her allahın günü bize aktarılanlar nelerdir? Bizi nasıl etkilemektedir televizyon? Yararlı, hayatta kullanabileceğimiz, işimize yarayacak bilgiler, haberler mi vermektedir, yoksa kafamızı aburcuburla tıklım tıklım doldurmakta, daha da kötüsü yeryüzünde olup bitenleri bize sapkın bir gözlemlikle mi seyrettirmektedir?

Üzülerek belirtmeliyiz ki TRT (Türkiye Radyo Televizyon Kurumu) bu konularda gerçek anlamda sınıfta kalmıştır. Uzağa gitmeğe, derin derin araştırmaya gerek yok. Şöyle böyle altı aydan bu yana televizyonda neler seyrediyoruz: Futbol maçları, aranjman adı verilen uzun saçlı delikanlıların, güzel genç kızların söyledikleri şarkılar, hemen hepsi sermayenin sözcüsü olan kişilerin katıldıkları açık oturumlar, kaçak v.b...

Biz buna, televizyon halkımızın kafasını afyonlamakta, onun yararına olmayan bir sürü aburcuburla, kafasını tıklım tıklım doldurmaktadır, diyoruz. Futbol maçları elbette ilgi çekicidir, iyi sesli bir delikanlının yada genç kızın söylediği şarkıları dinlemek elbette hoştur... Ama acaba bunlardan önce, en önce televizyonun bize göstermesi gereken konular yok mudur?

Acaba bir başka ülkede işçiler haklarını almak için neler yapmaktadırlar? Sözelimi iki üç hafta önce İtalyan taşıma işçileri yiğit bir di-

reniş yaptılar, ardından Milano şehrinin koca bir meydanında 300 bin işçi toplandı ve bir miting yaptı. Yeryüzünün bir başka köşesinde işçi kardeşlerimiz tıpkı bizler gibi haklarını arıyorlar, dertlerini haykırıyorlardı. Televizyon bu olaydan iki satır olsun söz etmedi, iki resim olsun göstermedi. Buna karşılık, İtalyan Milli Takımının maçına tam bir buçuk saatını ayırdı. Şimdi sormak gerekir, bizim ödediğimiz vergilerle masrafları karşılanan televizyon, bu haliyle halkımıza yararlı bir iş mi yapmıştır? Dahası televizyonumuz yararlı bir iş yapıyor muyuz sanıp, Hollandalı futbol yıldızı Cruyff'dan 20 dakika söz etti. Yok Cruyff hangi yemekleri severmiş, kaç çocuğu varmış oturduğu ev kaç liraymış gibi bir süvür zıvır anlatıldı, habire anlatıldı.

Oysa aynı günlerde Hollanda'da Ünilever Şirketi (bizdeki Vita'nın esas merkezi) işçileri dört saatlik bir direniş yaptılar. Şartellere basıldılar, ve fabrikanın önünde, yükselen fiyatlara karşı, hükümetin ücretleri dondurma politikasını protesto ettiler. Diğer Hollandalı ve işçileri kendileri ile birlikte direnişe çağırdılar. Aynı akşam, telaşa düşen hükümet tükürdüğünü yaladı ve ücretleri dondurma kararını geri almak zorunda kaldı. Acıdır ki bizim televizyon bu olaydan da hiç mi hiç söz etmedi.

Sözün kısası televizyon yararlı bir araçtır. Çağımızın belki de en iyi eğitim aracıdır. Ama onun yöneten işçi sınıfı olursa...

Aksi takdirde, televizyon bizde ve bir çok kapitalist ülkede olduğu gibi etrafa yalan ve yarsız bilgi saçan bir afyonlama aracı çıkar. Masrafları ödediğimiz vergiden karşılanan Türkiye Televizyonunun artık afyonlama aracı olarak kullanılmaması için işçi sınıfı mücadele etmek zorundadır. Sendikaların, işçiden yana siyasi partilerin bu konuda ağırlık koymalarının zamanı gelmiştir, hatta geçmektedir...

FAŞİZM SERMAYENİN KANLI DİKTASIDIR

14 Ekim seçimlerinde halkımızda yediği to-kadın acısını ve sersemliğini yavaş yavaş atan sermayedar sınıf, şimdi kendini toplarlamanın ve elinden kaçırdığı siyasal iktidarın dizginlerini yeniden ele almanın yollarını arıyor.

Bir üfürükte yıkılacak gibi görünen CHP - MSP ortak hükümetinin hiç de görüldüğü gibi rük olmaması, üstelik tekelci sermayeye karşı - tam başarılı olmasa da - bir politika yürütmesi, Mobil ve BP gibi dev petrol şirketlerine açıkça kafa tutması ve üstelik onları - kısmen de olsa - dize getirmesi, sermaye partilerinin telaşını büsbütün artırdı. Hele hükümetin taban fiyat konusunda cesur bir politika izleyip, geniş köylü kitlelerinin çıkarına uygun bir yol izlemesi bu telaşı, bozgun düzeyine yükseltti.

Üstelik sermaye partileri, yurdumuzda işçi sınıfının siyasete nasıl adım adım ağırlık koyduğunu, siyasal örgütlenme yolunda ağır fakat güvenli adımlarla yürüdüğünü görüyorlar. Bu gelişmelerin, böyle gittiği takdirde kendilerine bir daha iktidar yüzü göstermeyeceğini de fark ediyorlar.

İşte, tam bu hava içinde olan sermaye partileri, aralarında kenetlenmek ve sosyal demokrasi-den sosyalizme kadar uzanan demokrasi cephesinin, gündün güne güç kazanmasını önlemek hesabına düştüler. «Birleşik sağ cephe» sloganı bu şartlar altında ve bu amaçlarla ortaya atıldı. Altlarındaki toprağın gün geçtikçe kaydığını gören sermaye partileri birleşebilmenin yolunu arıyorlardı ama görmedikleri ve kapitalizmin tarihsel körlüğü yüzünden hiç bir zaman da göremeyecekleri gerçek, sermaye kanatları arasındaki çelişkilerdi. Bu gün Vehbi Koç gibi, Eczacıbaşı gibi adına tekelci sermaye dediğimiz büyük sermayedarların çıkarları ile, Çukurovalı büyük toprak sahiplerinin çıkarları, büyük ihracat ithalatçılarla, Güneydoğudaki büyük toprak ağalarının çıkarları, gümrük komisyoncusu, inşaat müteahhidi, küçük konfeksiyon atelyesi sahipleri ile tefecilerin faizcilerin çıkarları birbiri

ile çelişmektedir ve elbette bu çelişmeler bunların siyasi partileri olan AP, DP, CGP MHP gibi irili ufaklı, çeşitli sermaye partilerine de yansımaktadır. Bu yüzden birleşik sağ cephenin kurulması bu gün için elbette hamhayaldir. Ne var ki sermaye partileri, körlükleri ve demokrasi cephesinin güçlenmesinden duydukları bozgun havası yüzünden, gene de birleşik sağ cepheyi oluşturmak için umutsuz bir çaba içine girdiler. Ve sermaye partilerini birleştirebilecek, onları bir sağ cephe içinde eritebilecek bir lider aradılar ve akıllarınca buldular da: Celal Bayar.

Yaşı bu gün 90'ı aşan Bayar, kolları sıvadı ve sermaye partilerini birleştirmek için temaslara başladı. Başlangıçta umutlu idi. Ama görüşmeler yürüdükçe, giriştiği işin imkansızlığını da acı acı farkettiler. Cumhuriyetin başından beri yurdumuzda uluslararası tekelci sermayenin en güvenilir adamı olarak siyaset yapan ve devletin en yüksek mevkilerinde, sermaye çıkarlarını koruyup kollayan 90'lık Bayar, bu defa sert kayaya çarpmış ve aralarında derin çıkar farkları olan sermaye partilerinin birleşmesi yolunda hiç bir ciddi adım atamadan sahneden çekilmek zorunda kalmıştır.

Burada biz işçilerin açıklıkla ortaya koyması gereken, «Demirel evet demedi de ondan böyle oldu», «Bayar, Demirel'i ayağına çağırırdı. Böyle kibirlilik yapmasa idi belki de sağ cephe kurulurdu....» gibisinden uydurma yorumlar yapmamaktır. Sermaye partileri birleşememişlerdir, çünkü her gün biraz daha hızla değişen, aydınlık günlere ilerleyen Türkiye'de sermayedar sınıfın çeşitli kesimleri, çözümsüz çelişkiler içindedirler, çıkar farkları yüzünden bir araya gelememektedirler ve demokrasi cephesi güçlendikçe, işçi sınıfı siyaset sahnesinde her gün biraz daha, biraz daha var oldukça da bir araya gelemeyeceklerdir.

Sermaye'yi, sermaye partilerini parçalamanın yolu işte bu yüzden sınıfımızın demokratik ve siyasi mücadelesinden geçecektir.

KİTAP VE ÜRETİM

BÜTÜN İLİŞKİLERİMİZİN TEMELİ EKONOMİKTİR

İnsanlar içinde buldukları üretim biçimi içindeki yerlerine göre sınıflara ayrılmışlardır. Özel mülkiyetin temel biçim olarak belirlendiği toplumlara sınıflı toplum denir. Bu tür toplumlarda insanlar temelde üretim araçlarına sahip olanlar... Yani sermayedarlar ve elinde satacak işgücünden başka bir şeyi olmayan emekçiler olarak sınıflanırlar. İşte üretim biçiminin getirdiği bu farklılık kendi yapısal özelliğinden ötürü sınıfların farklı düşünceler taşımalarına sebep olur. Çünkü insanın düşüncesini belirleyen içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik yapıdır. Sınıflar arasındaki çatışma da bu temel düşünce ayrılığından kaynaklanır. Bu çatışmanın, yani sınıf savaşının bitmesinin tek yolu ise mevcut sosyal ve ekonomik yapının değişmesi, toplumda farklı sınıfların doğmasına sebep olan üretim araçlarının özel mülkiyetine son verilmesidir. Elinde üretim araçlarının mülkiyetini bulduran sermayedar sınıfı bu imkânları ona hazırlayan ve sürekli koruyan sosyal yapının değişmesine karşıdır. Bunun için örgütlenir ve bu sosyal ve ekonomik yapıyı değiştirmeyi amaçlayan sınıflarla kıyasıya bir savaşa girer. İşte sermayedar sınıfın düşüncesi bu somut olgudan kaynaklanır. Öte yandan elinde hiçbir üretim aracı bulunmayan, yalnızca işgücünü satarak yaşamak zorunda olan işçi sınıfı ise bu sosyo - ekonomik yapıyı değiştirmek, üretim araçlarının özel mülkiyetine son vermek için örgütlenmek ve mücadele etmek zorundadır. İşçi sınıfı düşüncesinin kaynağı da bu mücadeledir. Biz işçiler sorunlarımızı çözmeye çalışırken bu düşünceden yararlarız. Bu düşüncenin ışığı ile örgütleniriz. Yorumlarımızı bu düşünceye göre yaparız. Dergimizin birçok sayılarında, işçi gözüyle bakmak, işçi sınıfı açısından değerlendirmek dediğimiz şey budur.

İşte işçi sınıfı düşüncesi dediğimiz bu sistem, oldukça karmaşık, içiçe geçmiş sayısız bilgi kümelerinin, hayatın canlı, dinamik yapısından kopmadan kavranılması demektir. Biz hayatın gerçek yaratıcıları olarak daha güzel, daha ileri bir dünya için mücadele ederken, bu düşünceler sistemini en sağlıklı biçimde kavramak zorundayız. Aksi halde mücadelemiz

ana doğrularından sapar, yanlış çıkmaz yolları girer. Sermayedar sınıfı mücadelemizi kolayca kendi çıkarları doğrultusunda kullanır.

Öyleyse biz işçiler mücadelemize ışık tutacak, onu her türlü sapmadan, yanıldan koruyacak bu sağlıklı düşünme metodunu nasıl öğreneceğiz? İşte burada önemli bir konu vardır. Biz işçiler yukarıda sözünü ettiğimiz doğru düşünme ve davranma metodunu iki temel kaynaktan öğreneceğiz. Bu iki temel kaynaktan birincisi sosyal pratiğimizdir. Yani kendi hayatımızı üretirken karşılaştığımız, demokratik haklarımızı savunurken karşılaştığımız, sermayedar mücadelemizde karşılaştığımız, kısaca yaşama kavgamızı sürdürürken karşılaştığımız bütün olaylardır. İkincisi ise dünyada olmuş ve olmakta olan bütün işçi sınıfı mücadelelerini bize aktaran kitap, dergi, broşür ve diğer yazılı kaynaklardır. Sermayedar sınıflar işçi sınıfının mücadelesini saptırmak için yayınlar çıkarırlar. Yalan yanlış haberlerle işçilerin kafasını çelmek isterler. Biz kendi düşünce metodumuzu sermayedarların yayınlarından değil, işçi sınıfının yayınlarından öğrenmek zorundayız. Bu konuda birbirimize yardımcı olmak, neyin doğru neyin yanlış yazdığını sergilemek zorundayız.

Bir başka mesele de kitapların çok yüksek ücretlerle satılmakta oluşudur. Biz işçilerin bütçelerini çok aşan bu fiyatlar karşısında bir çok tedbir düşünülebilir. Bunlardan birincisi işçi arkadaşların birbirleriyle kitap değiş tokuş ederek okumalarıdır. Okudukları kitapları okumayanlara vermeleridir. Biz basın bürosu olarak bu konuda bazı tedbirleri aldık. Yakında listesini sunacağımız kitapları %35 gibi yüksek bir özel indirimle işçi arkadaşlarımıza sunacağız. Öte yandan olanaklar buldukça da bu konuda daha yararlı çalışmalara gideceğiz.

Hayatla bilginin doğru bir biçimde bağdaştırılması bilinçli mücadelemize güç katacaktır.

büyük usta Enver Gökçe

dost dost ille kavga

Enver Gökçe kardeşçe bir hayat için yola çıktı. Elli üç yıllık ömrü bu kardeşçe hayat uğruna verdiği mücadelenin izleri ile doludur. Onu yakından tanıyanlar mahpuslarda onunla yatanlar bilirler: Enver Gökçe harabelerde açan çiçeklerden güller devşiren bir devrimcidir. Sanatını işçi sınıfının kurtuluşuna adanmış şairlerimizin içinde bir mihenk taşıdır Enver Gökçe. Kendi başından geçenlerimizi mızımız bir sesle, kendi kendine anlatan, sigaralı rakı sözde devrimci şiirler onun kitabında yer almaz. Bir evrenselliğin, yeryüzünün dört bir yanında bütün insanlarca söylenecek büyük bir türkünün bilinçli, yiğit ve usta işçisidir Enver Gökçe. «Bizler» vardır onun şiirlerinde ben yoktur. «Ben» dediği bile «Biz» dir. Enver Gökçe 1953 de Harbiye'deki askeri ceza evindedir. Demokrat Partinin ağır baskısı bir kâbus gibi çökmüştür ülkemizin üzerine. Marshall planı devrimcilerin sırtında tezgâhlanmaktadır. Kısaca karanlıktır ortam. Acı, baskı, eziyet vardır. Bütün bu baskıların içinden geçerek günümüze gelen Enver Gökçe yine de sapsağlam ayakta. Aynı kararlılıkla «dost dost ille kavga» demektedir.

Son elli yıllık şiirimizin bir dönüm noktasıdır Enver Gökçe. İnsanlar vardır onun şiirlerinde İnsanlar yani tüm köy ve kent emekçileri. Onlar için yazmıştır şiirlerini büyük şairimiz. Şiirleri varılmak istenen devrimci özü pırıl pırıl yansımaktadır. Hep aynı sevdadır yani insanca kardeşçe yaşamadır özlemimiz. Şiir bu amaca ulaşmak isteyenleri coşturan, onları yücelten bir büyük şarkıdır. «Bizimde caddelerimizde bayram olacaktır» «Yarin yanağından gayri her yerde ve her şeyde beraber olabilmek» içindir bütün çektiklerimiz.

Devrimci şiirimizin yaşayan en mütevazı

işçisi Enver Gökçe bu kitabında bütün şiirlerini sunuyor bize.

Biz olmasak gökyüzü, biz olmasak üzüm,
Biz olmasak üzüm göz, kömür göz,, ela göz,
Biz olmasak göz ile kaş, öpücük, nar içi
dudak;

Biz olmasak ray, dönen tekerlek, yıkanan
buğday,

Aydın onbeşi

Biz olmasak Taşova'nın tütününü, Kütahya'nın
çinisi

Yani bizsiz

Anne dizi, kardeş dizi, yar dizi

Güzel değildir.

Terli atlet fanilalılar... Buca'lı işçiler... dokumacılar... hasatçılar... mürettepler... yani biçümle yaratıcılar... demek oluyor ki ezilenlerin yüreklerindeki hıncı öfkeyi dizelerine döküyor Enver Gökçe. Dünyaya mal ediyor.

Enver Gökçe türkçemizin büyük ustası ve devrimci şiirimizin yüzakıdır. Basın büromuz Enver Gökçe'nin on lira olan bu kitabını isteyen işçi arkadaşlarımıza yüzde elli özel indirimle beş liradan temin etme olanağındadır.

Sahibi: Rıza Güven / Sorumlu Müdür: Erol Yalçın / Adres: Babiali Cad. 19/7 - 8 İstanbul / Düzenleyen: Tekstil Basın Bürosu / Tel: 26 85 90 / Dizgi: Murat Matbaacılık / Filmler: Renk Grafik / Baskı: Karaca Ofset / Ayda bir yayınlanır. / Para ile satılmaz. / Son baskı tarihi: 1.8.1974

güldüşün

NEŞ'E KAVGANIN MUSİKİSİDİR

Sayınz Halit Bossatın
Tekel Cad. devrişhacı
Sokak No 26/A
S. H. H.

GAZİ
22 VIII 74/5
20

Gön: Tekstil İşçileri Sendikası
Babalı cad. 19/8
İstanbul

Hen Devrişhacı
4-A Soruldu Kalesi
Anımsatıcı işle 22.8.